

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Marija-Biserka Jerman

Bayer povećava proizvodnju anilina

Bayer MaterialScience izgradnjom novih pogona povećava kapacitete svoje proizvodnje anilina za 50 kt godišnje. Novim postupkom smanjuju se investicijski i proizvodni troškovi postrojenja. Novi pogoni nalaze se u susjedstvu već postojećih proizvodnih pogona anilina na lokaciji u Antwerpenu, Belgija, čiji kapaciteti su također povećani za 25 kt, te iznose 165 kt godišnje. Ukupna investicija za oba projekta bila je oko 20 milijuna eura. M.-B. J.

Mitsui u Iranu

Tvrtke Mitsui Engineering&Shipbuilding, Mitsui Chemicals i Mitsui&Co. sklopile su ugovor vrijedan više od 225 milijuna dolara za izgradnju tvornice polietilena visoke gustoće kapaciteta 300 kt godišnje za iransku kompaniju Iran's National Petrochemical Co. Izgradnja jedinice na lokaciji Ilam u zapadnom dijelu Irana trebala bi biti završena u 2007. godini. Postrojenje će raditi prema procesu Mitsui. M.-B. J.

Sporazum Cerulean i BASF

Cerulean International je podružnica tvrtke Oxonica, Velika Britanija, koja se primarno bavi oblikovanjem funkcionalnih nanomaterijala. Cerulean International sklopio je sporazum s tvrtkom BASF o suradnji na daljnjem razvoju i komercijalizaciji katalizatora za goriva Envirox. Envirox omogućuje poboljšanje potrošnje goriva i smanjenje emisija. Cerulean razvija Envirox već nekoliko godina. BASF će iskoristiti svoje poznavanje tržišta goriva i aditive za goriva u prodaji proizvoda u Europi i azijsko-pacifičkoj regiji. M.-B. J.

Kopolimer etilen-tetrafluoretilen u Japanu

Tvrtka Asahi Glass uložila je 18 milijuna dolara u povećanje kapaciteta svoje tvornice etilen-tetrafluoretilen kopolimera za 25 %. Materijal se upotrebljava za izolaciju električnih kablova i kao komponenta za filmove. M.-B. J.

Proizvodnja aluminijskih ploča u Kini

Tvrtka Almatiss, prije Alcoa Specialty Chemicals, investira 18 milijuna dolara za proširenje proizvodnje aluminijskih ploča u svojoj tvornici na lokaciji Qingdao, provincija Shangdong, Kina. M.-B. J.

LG Chem u Južnoj Koreji

Tvrtka LG Chem uložila je 17 milijuna dolara za proširenje kapaciteta svoje tvornice neopentil-glikola s 30 kt godišnje na 50 kt godišnje. Tvornica se nalazi na lokaciji Yeosu, Južna Koreja. M.-B. J.

Važnost politrimetilen-tereftalata za Shell

Shell Chemical smatra da njihova nova tvornica politrimetilen-tereftalata (PTT) u Montrealu, Kanada, predstavlja ključnu točku za puni uspjeh PTT vlakana. Tvornica vrijedna 100 milijuna dolara pod imenom PTTPolyCanada u vlasništvu je 50 : 50 Shella i kanadskog državnog Soci t  G n rale de Financement du Qu bec (SGF). S komercijalnom proizvodnjom od 95 kt godišnje to je najveća tvornica PTT u svijetu i Shellova prva jedinica za kontinuiranu proizvodnju PTT. Za razliku od uobičajenog polietilen-tereftalata, PTT je fleksibilniji, pogodan je za izradu sagova i tekstila ugodnijeg za nošenje i održavanje. Shell smatra novu tvornicu vrlo važnom za razvoj i uvođenje nove tehnologije kao i postupka dobivanja važne sirovine propan-1,3-diola. M.-B. J.

INA: Poslovanje u 2006. godini

Neto-dobit grupe Ina u 2006. godini iznosila je 883 milijuna kuna i manja je dva milijuna kuna nego 2005. godine. Prema Ininom financijskom izvješću za 2006. godinu prihod od prodaje povećan je 11 % (23,4 milijarde kuna). U odnosu na 2005. godinu dobit iz osnovne djelatnosti smanjena je za 436 milijuna kuna, a pripisuje se nepovoljnim cijenama prirodnog plina na domaćem tržištu, niskim maržama, nepovoljnoj iskorištenosti te kvaliteti prerade u rafinerijama koje još nisu modernizirane.

Na temelju pozitivnih tečajnih razlika, tj. jačanja kune prema američkom dolaru u 2006. godini ostvarena je dobit od 131 milijun kuna.

U segmentu rafinerija i marketinga zabilježeno je smanjenje dobiti 57,4 % u odnosu na 2005. godinu.

U istraživanju i proizvodnji nafte i plina postignuti su izvanredni rezultati. Dobit iz osnovne djelatnosti povećana je za 61 milijun kuna.

Izmjenom Uredbe o određivanju cijene naftnih derivata procjenjuje se da je Inin prihod umanjen za 122 milijuna kuna, a zbog državnog utjecaja na cijene za 308 milijuna kuna.

U prošloj godini su Inina ulaganja na projektima u istraživanju i proizvodnji nafte i plina te početak modernizacije rafinerija iznosila 3,07 milijardi kuna.

Modernizacija rafinerija omogućit će Ini smanjenje troškova proizvodnje i bolje upravljanje proizvodnim procesima. H. K.

JANAF: Prihodi u 2006. godini

U prošloj godini ukupni prihodi Janafa iznosili su 342,25 milijuna kuna, što je 2 % više u odnosu na 2005. godinu. 196,4 milijuna kuna iskazani su prihodi od transporta nafte, a 41,9 milijuna kuna prihodi od skladištenja nafte. Prihodi od skladištenja derivata veći su 30,7 % u odnosu na 2005. godinu (32,7 milijuna kuna). U 2006. godini neto-dobit Janafa iznosila je 36,64 milijuna kuna, što je 7,9 % više u odnosu na 2005. godinu.

Ukupni rashodi bili su veći za 1,3 % u odnosu na 2005. godinu (iznosili su 305,61 milijuna kuna).

Tijekom 2006. godine Janaf je isporučio 6,4 milijuna tona nafte, tj. 10,3 % manje nego 2005. godine zbog smanjenog prijevoza inozemnim partnerima i Rafineriji nafte Rijeka. H. K.

Porastao hrvatski BDP

Stopa rasta BDP-a u 2006. godini u odnosu na prethodnu godinu bila je veća za 0,5 %. Vrijednost BDP u 2006. godini iznosila je 250,6 milijardi kuna (34,2 milijarde eura). Na rast BDP utjecao je rast izvoza roba i usluga kao i rast investicija u fiksni kapital. H. K.

Končar El: Povećani poslovni prihodi

U 2005. godini Končar Elektroindustrija (El) ostvarila je dobit 11,9 milijuna kuna, dok je u 2006. godine neto-dobit iznosila 47,6 milijuna kuna. U prošloj godini ostvareni su ukupni prihodi od 2,72 milijarde kuna, što je 31 % više u odnosu na 2005. godinu. Poslovni prihodi su povećani od 1,9 milijarde kuna na 2,6 milijarde kuna. Od prodaje u zemlji prihodi su povećani 40,4 % (1,57 milijarde kuna), a u inozemstvu 36,5 % (978,3 milijuna kuna). H. K.

Plinacro: Investicijski ciklus

Od 2002. do 2006. godine investicije Plinacra iznosile su 1,5 milijardi kuna. U 2006. godini u nove projekte investirano je 845 milijuna kuna. Plinovod Pula–Karlovac završen je prošle godine. Završetkom plinovoda Ivanja Reka–Lučko završen je pravac od Pule do Slavenskog Broda. Očekuje se puštanje u rad plinovodnog sustava Baranje.

Do 2011. godine u novi investicijski ciklus predviđaju se ulaganja od 443 milijuna eura. U ovoj godini očekuje se početak izgradnje magistralnog plinovoda Bosiljevo–Split. H. K.

Medika: Dobit u 2006. godini

Grupa Medika ostvarila je neto-dobit 9,89 milijuna kuna u 2006. godini. Ukupan prihod iznosio je 1,98 milijardi kuna. H. K.

INA i Mol dioničari sarajevskog Energopetrola

Konzorcij Ine i Mola postao je vlasnik 67 % dionica sarajevskog Energopetrola. Ina je vlasnik 1,840.129 redovnih dionica, tj. 33,5 %. Mol ih ima isto toliko. Temeljni kapital Energopetrola je nakon dokapitalizacije 68,66 milijuna konvertibilnih maraka. Udjel Vlade Federacije BiH je 22 %, a malih dioničara 11 %. H. K.

Paneuropski naftovod

Potpisivanju Deklaracije o gradnji Paneuropskog naftovoda (PEOP) od Constanze do Trsta nazočili su predstavnici 37 država u Zagrebu. Realizacijom projekta PEOP uspostaviti će se energetski most, kojim će se povezati Ruska Federacija, Sredozemlje i EU, te će se kaspiska nafta dovesti do središta Europe.

Naftovodi dugi 1 856 km prolaziti će kroz Rumunjsku, Srbiju, Hrvatsku, Sloveniju i Italiju, tj. od rumunjske crnomorske luke Constanze do luke u Trstu. Projekt PEOP nakon Pančeva slijedi koridor Jadranskog naftovoda (Janaf) do Siska, gdje se spaja s dijelom Janafa, koji transportira rusku naftu. Do Melnice slijedi postojeći koridor nakon čega je potrebno izgraditi novu trasu kroz Sloveniju do Trsta. Nova trasa se mora povezati sa sustavom Trans

Alpine Line (TAL) i distribucijskom mrežom za potrebe rafinerija na sjeveru Italije.

Dužina PEOP kroz Hrvatsku je 660 km, a kapacitet je 100 milijuna tona nafte na godinu.

Projekt je važan kako za Hrvatsku tako i za Europsku uniju i SAD budući da će se nafta moći transportirati do Genove i u SAD. Projekt je od ekološkog značaja budući da smanjuje transport nafte tankerima Jadranskim i Sredozemnim morem. H. K.

Njemačka će u Hrvatskoj financirati obnovljive izvore energije

Od 1992. godine Hrvatska je u sklopu tehničke suradnje od Njemačke dobila 63 milijuna eura. Njemačka sudjeluje s 26 % u sredstvima koje EU stavlja na raspolaganje Hrvatskoj. Od 2000. godine u sklopu financijske suradnje Njemačka je Hrvatskoj omogućila kredite s povoljnom kamatom u vrijednosti od 67,5 milijuna eura uz 24,5 milijuna eura nepovratnih subvencija.

Prema potpisanom ugovoru Njemačka vlada će u Hrvatskoj s 20 milijuna eura zajma financirati obnovljive izvore energije. Uz to Hrvatskoj će darovati do 1,5 milijuna eura za provedbu projekta.

Sada Hrvatska zadovoljava svega 0,5 % svojih energetskih potreba iz obnovljivih izvora, dok se planom predviđa 4,5 % do 2010. godine. H. K.

Ericsson Nikola Tesla: Ugovor s tvrtkom JV MDC VelCom

Tvrtka Ericsson Nikola Tesla potpisala je ugovor s tvrtkom JV MDC Velcom, prvim GSM-operatorom mobilne telefonije u Bjelorusiji. Ugovorom je predviđeno širenje Velcomove infrastrukture te nadogradnja njegove GSM jezgre mreže i podsustava baznih stanica.

Ugovor koji se planira realizirati do listopada 2007. godine vrijedan je 241,76 milijuna kuna. H. K.

TLM očekuje dobre poslovne rezultate

Konzorcij u sastavu zagrebački Dalekovod, Konstruktor inženjering iz Splita, Zagreb-Montaža, AluFlex Pack iz Zadra i Feal iz Širokog Brijega novi je vlasnik šibenske tvornice lakih metala TLM. Ove godine navedene tvrtke će ostvariti prihode od oko milijardu eura. Tvrtke su izvozno orijentirane, a poslovanje im je komplementarno s TLM-om. Konzorcij će u tvornicu uložiti 107 milijuna eura. U razdoblju od tri godine zadržat će 1 400 radnika. H. K.

Europrozori, Split: Velika potražnja za proizvodima

Tvrtka Europrozori, koja je osnovana 1996. godine u sklopu tvrtke Unipol trade, kao sestrinska tvrtka usmjerila se na proizvodnju i montažu aluminijskih prozora, roleta, šaluzina, vrata i stijenki izrađenih od aluminijskih i PVC profila. Prozori, koji se proizvode u svim dimenzijama i modelima otporni su na termička istezanja, u okvirima se ne stvaraju pukotine, ne savijaju se i lako se boje. Naručiteljima se nude boje za bojenje površina koje su izađene od aluminijske ili PVC materijala.

Tvrtka ima certifikat ISO 9001, a očekuje i certifikate koji su potrebni za poslovanje na tržištu EU.

U Hrvatskoj se ne mogu nabaviti materijali za proizvodnju, te ih je potrebno uvoziti. H. K.

Stroj za oranje krša

Vlada je kupila tri 50-tonska stroja Terrain Leveler T855 američke tvrtke Vermeer. Stroj vrijedan oko šest milijuna kuna ima 2,6 m široki bubanj s dijamantnim, "zubima" i za 40 sati melje hektar kamenjara do dubine od 90 cm. U priobalju i na otocima tim strojem dalmatinski krš će se moći pretvoriti u teren pogodan za nasade plemenitog bilja, maslinike, vinograde i sl.

H. K.

Bauma 2007: Proizvodnja građevnih elemenata najmodernijom tehnikom

28. bauma, koja je održana u Münchenu od 23. – 29. travnja, ponudila je forum najnovijih proizvodnih tehnologija u proizvodnji građevnih elemenata od različitih sirovina. U toj struci je također izražen trend za automatizacijom proizvodnje. Samo s modernom strojnom tehnikom kao i elektroničkim sustavima za upravljanje i vizualizaciju bit će u budućnosti moguće postići proizvodnju koja pokriva troškove i odgovara tržištu.

Strojevi za obradu kamena za proizvode od betona kao npr. betonske ploče za pločnik ili ploče za kosine predstavljali su prije nekoliko godina više ili manje autarkijsko radno središte u proizvodnom poduzeću. U međuvremenu su se razvili iz mnogih različitih komponenti važni automatizirani proizvodni sustavi – od pripreme betona do paletiranja i pakiranja. Zbog toga su potrebni modularni upravljački koncepti koji iskorištavaju svekoliku ponudu modernih tehnologija. Sličan razvoj se opaža u proizvodnji dijelova od betona velikog formata kao i u proizvodnim procesima građevnih elemenata vezanih vapijom i sadrom.

28. bauma je pokazala stoga ne samo kompletne proizvodne sustave nego također najnoviji razvoj sustava za upravljanje i vizualizaciju.

Brzi razvoj proizvodnje betona

Industrija betona bilježi širom svijeta zanimljiv rast koji se zasniva na oštroj konkurenciji i stagnirajućim cijenama. Pokrivanje troškova proizvodnje je ostvarivo samo s najsuvremenijim strojevima uz malo uključivanje osoblja.

Dobavljači sustava za građevne strojeve iskorištavaju taj trend i nude široku paletu za polu- ili potpuno automatiziranu stacionarnu proizvodnju. Velika brzina proizvodnje u kombinaciji s modularnom konstrukcijom stroja, uz mogućnost nadogradnje, tipičan su primjer. Brzina proizvodnje dasaka u taktu kraćem od deset sekundi nije više nikakva utopija. Potpunom automatizacijom, koja uključuje automatiziranu stanicu za čišćenje i sušenje kao i fleksibilni postupak doziranja, u proizvodnji se štede vrijeme i troškovi. Postupci doziranja upravljani računalom osiguravaju unutar nekoliko sekundi preinaku u proizvodnji s obzirom na količinu punjenja i vremenski period. Time je osigurana velika proizvodnja različitih proizvoda i polaganje kalupa bez gubitka vremena.

Velik utjecaj na brzu i pouzdanu proizvodnju betona imaju priprema betona i transportna tehnika. Pri tome je uz kapacitet mješalice također presudan brzi prijevoz koji je automatiziran. Potrebno

je istaknuti na kraju kvalitetu oblika za najrazličitije građevne elemente. Uz upotrebu CAD-tehnike i odgovarajućeg softvera za automatsku 3D-obradu glodalicom nastaju oblici točnih dimenzija i kontura.

Veliki zahtjevi za racionalizaciju gotovih betonskih elemenata

U izradi manjih betonskih elemenata kao i betonskih ploča za pločnike primjenjuje se najmodernija tehnika. Međutim, racionalizacija se pokazuje i u području gotovih dijelova iz betona velikog formata. Suvremeni sustavi oplate za izradu stepenica mogu zadovoljiti sve zahtjeve tržišta.

Za tvornice gotovih betonskih dijelova aktualne teme nisu samo buka i s time povezano oklopno kućište kompletnih postrojenja. Čelični stolovi izloženi ekstremnim uvjetima zbog prisutnih vibracija zahtijevaju nova rješenja i poboljšanja. Tako npr. proizvođači velikih nagibnih i vibracijskih stolova paze na visoku torzijsku krutost integriranim transverzalnim titranjem kako bi osobito pri asimetričnom opterećenju osigurali rad bez zanašanja. Homogena raspodjela vibracijske energije za stolove velikog formata postavlja čak pri potpuno elektronički vođenoj vibraciji velike zahtjeve proizvođačima i njihovim sustavnim dobavljačima. 28. bauma u Münchenu prikazala je najnovije stanje tehnike svih važnih komponenti te proizvodne grane. Neki od primjera su: laserski projekcijski sustavi za rotirajuća postrojenja i stacionarne sustave, konstrukcije gotovih dijelova realizirane 3-D-modeliranjem ili najsuvremenije vibracijske jedinice.

Proizvodnja poroznog betona i pješčanog kamena

Kombinacija zaštite od topline, požara i zvuka uz jednostavnu preradu čine vapno, kamen i porozni beton poželjnim građevnim materijalima. Odgovor industrije za smanjenjem potroška energije su porozni betonski elementi s toplinskom vodljivošću od 0,08 W/mK. Pješčani kamen dobrih karakteristika uz sustav ulaganja drastično skraćuje vrijeme gradnje.

Moderne proizvodne metode zahtijevaju automatizirana postrojenja. Tako se u proizvodnom procesu pješčanog kamena mogu od velikih proizvođača sustava naručiti npr. strojevi za miješanje i doziranje ili za rezanje, po izboru također automatizirani. Automatizacijom je moguće optimirati alternativne procesne tokove kao npr. smanjenje škarta kod autoklaviranja. Prema specifičnoj koncepciji postrojenja može se pri pakiranju isključiti stroj za odjeljivanje. Na 28. baumi u Münchenu svi predstavljeni strojevi mogli su se doživjeti kao u pravim proizvodnim tokovima.

Osoba za kontakt:

Henrike Burmeister, referentica za tisak, investicijski robni sajmovi Messe München GmbH

tel. (+49 89) 949-20245,
faks (+49 89) 949-20249

Henrike.Burmeister@messe-muenchen.de

26/d/MarComGB 1/sr

H. K.